

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujnino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.

Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.

Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.

V Celju: Slomškov trg 4.

Pošt. štk. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 145

Ljubljana, sobota, dne 27. junija 1931

Leto II.

Dnevi nervoznega pričakovanja v Nemčiji

Ali zmaga francosko ali ameriško stališče - Optimizem predsednika Hooverja kljub neugodnemu odgovoru Francije - Predvidevajo se dolgotrajna pogajanja

Berlin, 26. junija. AA. Vest, da so ameriška zvezna banka, angleška in francoska narodna banka in banka za mednarodna izplačila dale Nemčiji kredit 100 milijonov dolarjev, je zelo ugodno vplivala na denarni trg. Tako je izginila bojazen, da bi državna banka ne mogla poravnati svoje obveznosti, ki so posebno ta mesec zelo velike.

Nervoznost v Berlinu

Berlin, 26. junija. AA. V tukajšnjih političnih krogih vlada veliko zanimanje za ameriški odgovor na francosko noto o Hooverjevem predlogu. Časopisje se v glavnem zanima za vprašanje, ali bo zmagovalo francosko ali pa ameriško stališče. Nacionalistično časopisje se boji, da Hoover zaradi francoskega odpora ne bo uspel. Vladni listi so pa mnenja, da bo Francija prej ali slej vendarle pristala na moratorij.

Iz Washingtona poročajo, da ameriški predsednik Hoover trdno veruje v uspeh svoje akcije, dasi francoski odgovor ni bil preveč ugoden. Vendar zbuja izjava ameriškega državnega tajnika Stimsona, da ameriška vlada ni popolnoma zadovoljna s francoskim odgovorom in da bodo potrebna najbrže dolgotrajna pogajanja, skepto. Politični krogi menijo, da ima Stimsonovo potovanje namen, prepričati francosko vlado o potrebi moratorija, ki naj stopi v veljavo že s prvim julijem.

Stimson prispe 2. julija v Neapelj, 15. v Pariz in 27. v London.

Mellonova misija v Parizu

London, 26. junija. AA. Ameriški zakladni tajnik Mellon je odpotoval včeraj v Pariz. Pred odhodom je odklonil novinarjem vsako izjavo o namenu svojega potovanja. Listi poročajo, da bo razpravljal s francosko vlado o njenih pridržkih k Hooverjevemu predlogu, ki bi moral stopiti v veljavo prihodnje sredo.

Kakor se doznava v političnih krogih, je šel v Pariz na osebno željo predsednika Hooverja, da se razgovori s francosko vlado o francoskem protipredlogu k Hooverjevemu načrtu o moratoriju in da poskusi doseči čimprej sporazum, ker bi moratorij po načrtu moral stopiti v veljavo 1. julija.

Pariz, 26. junija. AA. Iz Londona je pripel semkaj ameriški zakladni tajnik Mellon. Davi se je posvetoval s francoskim zunanjim in finančnim ministrom o moratoriju, ki ga predlaga ameriški predsednik Hoover.

Nemški upi

Berlin, 26. junija. AA. Po vesteh iz Washingtona stoji ameriški krogi na stališču, da spričo kritičnega položaja Nemčije političarska rešitev ne more Nemčiji prinesiti potrebne pomoči, kaj šele določbe Youngovega načrta. Zato sodijo, da bo ameriška vlada, preden bo Franciji odgovorila, skušala francosko vlado pregovoriti, naj odstopi od predloga, da bi se nezavarovana reparacijska plačila Nemčije izvzela iz moratorija.

Dan poseta nemških državnih ni še določen

Berlin, 26. junija. AA. S poučene strani izjavljajo, da glasovi, po katerih bi bil dan odhoda državnega kancelarja in zunanjega ministra v Pariz že določen, niso točni. Prav tako ni res, da bi bil francoski zunanji minister v pogovoru z nemškim poslanikom v Parizu izjavil, da je pristal na francosko-nemški sestanek pod pogojem, da da Nemčija neke politične koncesije. Washingtonsko vest, da odpotuje državni tajnik Stimson že v soboto v Evropo, tolmačijo tu tako, da ne bo težko priti do sporazuma med Francijo in Ameriko glede Hooverovega načrta.

Anglija obvestila prizadete države o svojem pristanku

London, 26. junija. AA. Angleška vlada je danes uradno obvestila diplomatske zastopnike Poljske, Romunije, Jugoslavije, Latvije in Estonke o izjavi zakladnega ministra Snowdena v spodnji zbornici o Hooverjevih predlogih. Cim bodo vsi sprejeli Hooverove predloge, je angleška vlada pripravljena odgovoriti za eno leto plačilo anuitet držav, ki so ji dolžne za razna posojila.

Odmevi Brüningovega govora na Poljskem

Varšava, 26. junija. AA. Poljski tisk prinaša obširna poročila o Brüningovem predavanju na radiu ter soglasno naglašajo, da je ta govor simptomatičen in da daje dobre perspektive za bodočnost, ker mora s francosko-nemškim sporazumom priti tudi do poljsko-nemškega sporazuma, kajti miroljubnost na zapadu in istočasna agresivnost na vzhodu ne bi bili skladni.

Optimizem tudi v Parizu

Pariz, 26. junija. n. V tukajšnjih službenih krogih mislijo, da ne bo težko najti kompromisa med Francijo in Ameriko. Ameriški vladi je v glavnem na tem, da doseže efekt v moratoriju. Zato njej ne zadošča, da bi Francija brez rezerve sprejela Hooverjevo ponudbo. Francija pa nima razloga, da tega ne bi storila, kajti zanjo, kakor za vse dolžnike Amerike, predstavlja to koncesijo. Dovolitev moratorija Nemčiji ima povsem drug značaj. Amerika se

neče direktno udeleževati pri reševanju evropskih vprašanj. Zato bo Amerika brez dvoma prepustila evropskim državam, v prvi vrsti Franciji, da se sporazumejo z Nemčijo o pogojih moratorija za nemške reparacije. Prevladuje prepričanje, da bo kompromis med Ameriko in Francijo na tej bazi dosežen. Tudi ni več dvoma, da prideta dr. Brüning in dr. Curtius v kratkem v Pariz, da se bosta tam pogajala o tem. Francoska vlada pozdravlja dohod Brüninga in drugih članov nemške vlade v Pariz.

Nova italijanska nota

Rim, 26. junija. AA. Italijanska vlada je poslala Združenim državam že drugo noto, kjer poudarja, da je Italija pripravljena izvesti Hooverjev predlog takoj in brez pogojev. Politični krogi menijo, da je italijanska vlada poslala to noto z namenom, da demantira vesti, da je zahtevala, naj se Avstrija in Nemčija odpovesta nameravanemu carinskemu sporazumu.

Zgube posameznih držav od moratorija

Največje žrtve bi morali nositi Francija in Amerika

Rim, 26. junija. n. Fašistični listi prinašajo natančen pregled finančnih olajšav, ki bi nastopile z oživitvijo Hooverjevega predloga o moratoriju za medzavezniške dolgove in nemške reparacije. Po Youngovem načrtu bi Velika Britanija, če se vzame v račun vse, kar bi morala prejeti od Francije, Italije in Nemčije, kakor tudi ono, kar bi morala plačati Ameriki, izgubila z moratorijem v finančnem letu 1931/32. skupaj 1,400.000 funtov. Francija bi v finančnem letu 1931/32. morala prejeti od Nemčije 843.400.000 zlatih mark. V istem času pa bi morala plačati Veliki Britaniji 12,500.000 funtov in

Ameriki 45.000.000 dolarjev. Po Hooverjevem predlogu bi Francija torej stvarno izgubila v tem finančnem letu 20.000.000 funtov. Italija bi morala prejeti od Nemčije 190.000.000 zlatih mark, plačati pa bi morala Veliki Britaniji 4,250.000 funtov in Ameriki 14,600.000 dolarjev. Njena izguba bi po Hooverjevem predlogu znašala 2 milijona funtov. Amerika, ki nima plačevati nobenih dolgov, bi morala prejeti od svojih dolžnikov 240.000.000 dolarjev, katerim se za čas trajanja moratorija odrekla. Nemčiji pa v tem času ne bi bilo treba plačati 1.618.900.000 zlatih mark.

Pred odločilnimi volitvami na Španskem

Monarhisti niso postavili kandidatov — Republikanske stranke pojdejo ločeno v volilno borbo

Madrid, 26. junija. r. V nedeljo se bodo vršile volitve v špansko ustavodajno skupščino. Na podlagi mobilizacije sil, kot jo predstavlja grupacija strank v obliki proglastivne kandidatov, se na različnih straneh ugiblje, kakšen bo rezultat tega važnega glasovanja. Pri tem se naglašajo kot zelo značilna okoliščina, da se bodo monarhisti sploh vzdržali volitev na eni strani, na drugi pa dejstvo, da gredo stranke, ki so izvojevale zmago 12. aprila pri občinskih volitvah, razcepljene v volilno borbo. Vsi poskusi za ustvaritev koalicije so se ponesrečili. Zdi se, kakor da bi vsaka stranka hotela izvojevati zmago zase, tako

da bi imela v ustavodajni skupščini odločilno besedo.

Katoliška list »El Debate« objavlja izjavo neke republikanske osebnosti, ki pozna vse tajne sedanje španske politike. Ta osebnost prerokuje sledeče izide nedeljskih volitev: socialisti 110 do 115 mandatov, liberalna desnica 95—100, radikalni republikanci 75—80, radikalni socialisti 55—60, republikanska zveza 30—35, nacionalisti 30—35, nacionalna akcija 25 do 30, republikanska levica 30, skupina službников republike 8, neodvisni katoliki 7—8, neodvisni 5, pristaši Don Jaime-a 4, avtonomisti 3, agrarci 2.

Spor med Vatikanom in fašizmom

Odgovor rimske vlade je znatno poslabšal položaj

Rim, 26. junija. r. Potrjujejo se vesti, da je napravil odgovor italijanske vlade na noto sv. stolice radi razpusta organizacij katoliške akcije v vatikanskih krogih skrajno mučen vtis. Do zadnjega časa so krogi upali, da se bo položaj zboljšal, a zadnja nota rimske vlade je dosegla ravno nasproten uspeh.

Sv. oče je vsled poostritve napetosti po teh vesteh zelo potr. Glede nadaljnjih korakov, ki jih bo podvzela sv. stolica v vsej zadevi, ni še bil ničesar sklenjeno. Zdi pa se, da prevladuje v vatikanskih krogih naziranje, da bi bilo vsako nadaljnje iz-

menjavanje diplomatskih not brezpredmetno, ker ni nikakega upanja, da bi se moglo doseči zblizanje stališč med obema strankama.

Široje se glasovi, da bo papež spričo zadnjih dogodkov v Italiji izdal v kratkem encikliko proti nacionalizmu, ki je bila že ponovno napovedana.

Citta Vaticana, 26. junija. AA. Apostolski nuncij pri italijanski vladi je bil danes v avdienci pri papežu, s katerim je razpravljal tričetrt ure o sporu med državo in cerkvijo v Italiji.

Družba za zavarovanje letal

London, 26. junija. AA. »Times« poroča, da so ustanovili letalsko zavarovalno družbo s kapitalom 250.000 funtov sterlingov. Akcije so podpisali skoraj po vsem svetu tako, da bo družba lahko zavarovala po svojih podružnicah letalske in slične industrije.

»Times« pravi, da so v upravnem svetu nove zavarovalne družbe zastopniki raznih družb. Za predsednika je bil izvoljen ravnatelj »Severoangleške trgovske zavarovalne družbe« Arthur Norley.

Afera ponarejanja kinina v Grčiji

Atene, 26. junija. AA. Pred sodiščem se je začela razprava v kininski aferi. Znano je, da so neki državni organi prodajali ponarejeni kinin in da je samo v solunski garniziji umrlo 13 vojakov. Opozicijski tisk je obtožil ponarejanja ravnatelja kemičnega zavoda Galopulosa. Iz današnje razprave se vidi, da ravnatelj kemičnega zavoda v zadevo ni vmešan in da se je hotela s tem zabrisati samo sled pravih krivcev.

Dr. Marko Koštrenčić, univerzitetni profesor v Zagrebu, novi minister za socialno politiko in narodno zdravje.

Trgovinska pogodba z Avstrijo bo podaljšana

Dunaj, 26. junija. d. Potrjuje se, da bo jugoslovansko-avstrijska trgovinska pogodba, ki, kakor znano, poteče konec tega meseca, do 15. julija podaljšana. Sklenili pa se bodo nekateri kratkoročni carinski dogovori, s katerimi bo Avstrija zvišala nekatere postavke.

Delovanje evropskega odbora

Zeneva, 26. junija. d. Evropski odbor je danes začel svoja posvetovanja in izvolil francoskega državnega podtajnika Poncela za predsednika. Avstrijski odposlanec dr. Schüller je poročal o pogajanjih z Jugoslavijo in Romunijo. Samo pogodba z Jugoslavijo sloni na preferencah. Za Avstrijo je nemogoče sprejeti ta sistem kot splošno podlago za svoja trgovinska pogajanja. Romunski delegat Popescu je sporočil, da so nemško-romunska pogajanja dovedla do regionalnega dogovora na podlagi preferenčnega sistema.

Zeneva, 26. junija. AA. Bivši belgijski finančni minister Franquin je predložil gospodarskemu odboru evropske komisije načrt ustanovitve mednarodne izvozne banke s 100 milijoni dolarjev kapitala. Novi bančni zavod bo v tesni zvezi z banko za mednarodna plačila.

Dijaški nemiri na Dunaju

Dunaj, 26. junija. d. Danes so poskrbeli za občene policijske varnostne ukrepe. V bližini vseučilišča so krog 10. ure dopoldne prišli narodno-socialistični in tudi komunistični dijaki in so skušali pred vseučiliščem prirediti »bumelc. Policijska straža pa je takoj energično posegla vmes in izpraznila Ring, kasneje pa tudi Votivni park in park pred mestno hišo kakor tudi vso okolico. Do opoldne je bilo kakih 20 oseb prijetih, ker so kalile mir ali se niso pokorile policijskim ukazom. Popoldne je bil mir.

Politika strogega varčevanja na Češkoslovaškem

Praga, 26. junija. d. Kakor trdi »Bohemia«, bo finančni minister Trapl v jeseni nastopil z naslednjimi varčevalnimi ukrepi: odprava predvojnih upokojitev državnih uradnikov, prepoved sprejema novih moči, 5% odtegljaj od plače, ukinitve 13. mesečne plače za dobo enega leta, povišanje cen za tobačne izdelke, kavo in vžigalice, tudi to za dobo enega leta, dalje zvišanje dohodnine za finančno zavarovanje, ustavitve nadaljnjega podpiranja brezposelnih.

Prekinitev čsl.-grških pogajanj

Beograd, 26. junija. AA. Iz Aten poročajo, da so bila pogajanja med češkoslovaško in grško vlado o trgovinskem sporazumu, ki so se vodila v Atenah, prekinjena za gotovo dobo radi vprašanja favoriziranja gotovih industrijskih izvoznih predmetov.

Anglija vrača zlato Italiji

Rim, 26. junija. AA. Semkaj je prispelo iz Londona 30 zabojev zlata v palicah v vrednosti 30 milijonov funtov sterlingov, ki jih je Italija deponirala v angleški banki v jamstvo vojnih dolgov.

Strašen ciklon na Madjar-skem

Szegedi n. 26. junija. n. Včeraj popoldne je nad Szegedinom besnela strašna nevihta. Vihar je prevrnil več vagonov vlakovne kompozicije. Mnogo ljudi je bilo hudo ranjenih. Skoda je velikanska.

»Sava«, splošna zavarovalnica d. d. v Zagrebu

je imela 19. t. m. svojo redno glavno skupščino za preteklo poslovno leto, deseto od ustanovitve.

Iz poročila ravnateljstva in zaključnih računov se vidi, da je družba zaključila poslovanje s primernim dobičkom v znesku 3.089.889-63 Din, v kateri vsoti je všteli imovinski dohodek v znesku Din 1.772.884-31, in da plača kakor vedno doslej 10-odstotno dividendo. Iz tega dobička je izločena vsota 2 milijona dinarjev in določena za povišanje vplačanega dela družbene delniške glavnice, ki bo tako popolnoma vplačana z 10 milijoni dinarjev.

Družba je od svoje ustanovitve izplačala za elementarne škode znatno vsoto Din 178 milijonov 281.426-40 in je tako s pomočjo »Savca« obvarovano za toliko narodnega imetja.

Družbino upravo sestavljajo naslednji gg.: predsednik dr. Svetislav Šumanović, predsednik Srpske banke v Zagrebu, in člani: Makso Antić, član uprave in generalni direktor Jugoslovenske udružene banke v Zagrebu; Nikola Berković, podpredsednik Zemaljske banke za Bosnu i Hercegovinu v Sarajevu; Benzion Bulli, podpredsednik Jugoslovenske udružene banke, Zagreb-Beograd; Milivoj Crnadak, podpredsednik Prve Hrvatske štedionice v Zagrebu; dr. Gedeon Djundjerski, predsednik Jadransko-podunavske banke, Beograd; Emanuel Ehrentheil, član uprave Assicurazioni Generali v Trstu; dr. Walter Fischel, industrijec, Trst; Stevan Karamata, generalni direktor Jadransko-podunavske banke, Beograd; dr. Mihajlo Kolinić, direktor parobrodarske družbe Jugoslovenski Lloyd, Zagreb; Franjo Latković, predsednik Hrvatske obrtne banke, Zagreb; Edgardo Murguro, predsednik Assicurazioni Generali v Trstu; Stevan Raicevič, predstavnik Assicurazioni Generali za Jugoslavijo; Sava Savić, podpredsednik Zemaljske banke v Beogradu in Djordje Velisavljević, podpredsednik Srpske banke v Zagrebu.

Borzna poročila

dne 26. junija 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 26. junija. Amsterdam 22-77, Berlin 13-415-13-445, Bruselj 7-8827, Budimpešta 9-8778, Curih 1095-30-1098-30, Dunaj 7-9308-7-9668, London 274-90-275-70, Newyork 56-47, Pariz 221-50, Praga 167-20-168, Trst 295-297.
Zagreb, 26. junija. Amsterdam 22-77 bl., Dunaj 793-68-796-68, Berlin 13-415-13-445, Bruselj 788-27 bl., Budimpešta 987-77 bl., London 274-90-275-70, Milan 295-023-297-023, Newyork ček 56-37-56-57, Pariz 220-50-222-50, Praga 167-50-168-30, Curih 1095-30-1098-30.

Dunaj, 26. junija. Amsterdam 286-28, Atene 9-23, Beograd 12-5737, Berlin 168-78, Bruselj 99-06, Budimpešta 124-13, Bukarešta 4-2337, London 34-6013, Madrid 68, Milan 37-2475, Newyork 711-20, Pariz 27-855, Praga 21-0675, Sofija 5-153, Stockholm 190-75, Kopenhagen 190-40, Varšava 79-73, Curih 137-88.

Curih, 26. jun. Beograd 9-1237, Pariz 20-195, London 25-10, Newyork 515-85, Bruselj 71-85, Milan 27, Madrid 48-70, Amsterdam 207-60, Berlin 122-42, Dunaj 72-50, Sofija 3-7375, Praga 15-28, Varšava 57-78.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.
Zagreb, 26. junija. Drž. papirji: 7% inv. pos. 85-85-50 (85), voj. škoda ar. 393-393-50, (394-50), julij 394-397, dec. 396-397 (396, 397), 4% agr. obv. 46-48, 7% Bler. 80-80-25 (80, 80-25), 8% Bler. 90-75-91-50, 7% pos. hipot. 80-50-81 (80-75), k. 80 d., Begluške 62-50-63 (62-50, 63). — Banke: Hrvatska 50-60, Prastedion 955-965, Union 165-167, Jujo 67 do 68, Ljublj. kred. 120-123, Medjunarodna 68 d., Srbska 192-193. — Industrije: Šečarana Osijek 240-250, Trboveljska 265-270, Slavonija 200 d., Vevče 120 d., Kreditna 121 do 126, Zemaljska 118-121, Nar. šum. 25 d., Guttm. 110-120, Danica 65-70, Drava 235 do 236, Isis 40-46, Dubrovačka 300-330, Jadr. 500-520, Oceanija 190 d.

Dunaj, 26. junija. Bankverein 15, Dunav-Sava-Adria 14-50, Prioritate 92-75, Ruše 18, Trbovlje 31-75, Leykam 2-35.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu
London, 26. junija. 7% Blaire 79-50-80-50.
Newyork, 26. junija. 8% Blaire 90-92, 7% Blaire 80-80-50, 7% pos. drž. hipot. banke 79-125-79-375.

Zitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca stalna, brez prometa.

Novi Sad, 26. junija. Koruza: baška 92-50 do 95, baška, ladja Dunav, Sava, Tisa 96-98, baška, okolica Sombor 94-96, sremska, okolica Indjija 92-50-95, sremska, okolica Sod 94-96. Otrubi: baški, sremski, ban., slav. 115-120. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 11 vagonov, koruza 10 vagonov, moka 5 vagonov. Tendencia: mirna.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencia mlačna, brez prometa.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 6. julija t. l. ponudbe glede dobave manesmanovih cevi in črnih valjanih cevi.

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. julija t. l. ponudbe glede dobave materijala za vijajne spenjače. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku).

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 20. junija t. l. ponudbe glede dobave tehtnic in utež; do 6. julija t. l. pa glede dobave 1000 kub. metrov lesa.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Kavarna

Restavracija

Klet

„Zvezda“

Dnevni koncert

lastnik Fr. in Roza Krapeš, vulgo „Ziveli“
Ljubljana

762

Karol More

sodavitelj

Ljubljana

Koruova ulica 1

Izdovolatelj

»Triglavskega bisera«

»Oranžade«

Foto aparati

foto potrebšćine

Kosmetika

Drogerija

Hermes

Ljubljana

Miklošičeva c. št. 50

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogataik, Bohoričeva

ulica 5

Knežinja Zurova

prekрасni ljubavni roman. Cen. Din 30.—, v platnu vezan 35.—. Naroča se pri upravi „Jugoslovana“, Ljubljana, Gradišće št. 4

Zakon

o uradnikih

(U. Z.) Nujno potreben vsakemu državnemu uradniku, dobite v upravi „Jugoslovana“, Ljubljana, Gradišće 4. Knjižica obsega 194 strani, od katerih odpade 17 na stvarno kazalo. Cena 18 Din. Za poštno 1 Din v znamkah. Naročite ga še danes, ker je zaloga majhna.

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. - Vse foto-potrebšćine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 984

Nogavice, rokavice, volna in bombaž 463

sajceneje in v veliki izbiri pri KARL PSELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Pozor!

Hrastovo politirano spalnico, novo, prodam za vsako sprejemljivo ceno. Ferdo Primožič, Ljubljana, Trnovski pristan 4. 1523

Pristno viško vino čez ulico po Din 12.—

Prvo vrstni aromolčan in druga najboljša vina v gostini

»Pri lovcu« na vogalu Rimske in Bleiweisove ceste 1516

Razpis

Pokojninski zavod za namešćence v Ljubljani razpisuje

vodovodno in električno inštalacijo

za stanovanjsko hišo v Celju, Razlagova ulica.

Vsi potrebni pripomočki kot proračun ter razpis se dobe pri podpisnem zavodu od 30. junija dalje med uradnimi urami za Din 50.—

Pravilno sestavljene in zapečatenе ponudbe je vložiti do 8. julija t. l. do pol 12. ure dopoldne pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani, Gledališka ulica 8

Pokojninski zavod za namešćence v Ljubljani.

Hranilnica Dravske banovine

Ljubljana — Celje — Maribor

Najvarnejša in najboljša prilika za nalaganje prihrankov

Najlepša ugodnost za najemanje cenениh posojil

Za vloge in vse obveznosti jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in davčno močjo

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate. Ponatis, tudi v izvlečku, prepovedan.)

»In Artur?«

»Ta je milijonar,« sem odvrnil.

»Ta je znal!« je pokimal Valentin otožno.

Kosole se je ustavil, stegnil roke in dejal: »Otroci, sprehajati se je prav lepo, samo če ni drugače človek brezposeln.«

»Nimaš upanja, da boš kmalu dobil kakšno delo?« ga je vprašal Willy.

Ferdinand je zmajal z glavo — Sem zapisan na črni listi. Nisem dovolj krotak. Za enkrat mi posojuje Tjaden. Ta se valja v masti.«

Willy je privlekel na dan škatljo cigaret, ki mu jih je dal Karol. Valentinov obraz se je zjasnil. Sedli smo in smo pušili.

Kosole je naenkrat poslušnil. Nekje iz daljave so se čuli glasovi. Mladi glasovi, Mladinska organizacija »ptic selik« je bila, ki je napravila ta, s srebrom odti dan, svoj prvi izlet z lutnjami in trakovi. Spomnil sem se na take izlete, ki sem jih napravil z Ludvikom in Georg Rahejem. Spomnil sem se na one večere, ki smo jih prebili ob tabornem ognju, kjer smo prepe-

125

vali, igrali na kitaro in prebili cele noči v šotorih. To je bilo malo pred vojno. Takrat je živela v organizaciji »ptic selik« nova romantika mladosti in navdušenja, ki je tlela potem še nekaj časa v strelskih jarkih in se razrušila 1917. v grozotah klanja.

Glasovi so se bližali. Samo en glas je še bil. Veje so se lomile, tla so se tresla pod množico korakov. Zopet klic. Zopet koraki, lomljenje vej, molk. Potem se je začelo jasno in razločno povelje: »Kavalerija na desni — desno kreni — stopaj, stopaj —«

Kosole je skočil pokonci. Spogledali smo se. Ali se igra strah z nami? Kaj naj to pomeni? Smo zblazneli?

Takrat so se zagnali oni za grmovjem proti obrobku gozda in se vrgli na tla — »Vizir štiristo!« je drdral tisti glas od prej, — »Streljajte!«

Udarjalo in drdralo je. Dolga vrsta sedemnajst do osemnajstletnih mladeničev je ležala ob obronku gozda. Oblečeni so bili v jopiče vetrinjače, prepasani pa z usnjenimi pasovi. Vsi so bili enako oblečeni. Sive jopiče, zavojce, čepice z znaki — poznalo se je, da je namenoma poudarjen uniformski kroj. Vsak je imel palico z železno konico in je tolkel ž njo po drevju, da je s tem oponašal streljanje pušk.

Izpod vojaških čepic so gledali mladi, rdečelični, otročji obrazi. Pozorno in razburjeno so oprezovali na od desne jahajočo kavalerijo. Niso opazili nežnega čuda vijolic pod listjem; — ne violetnega hlapa porajanja med njivami, — ne puhaste kožuho-

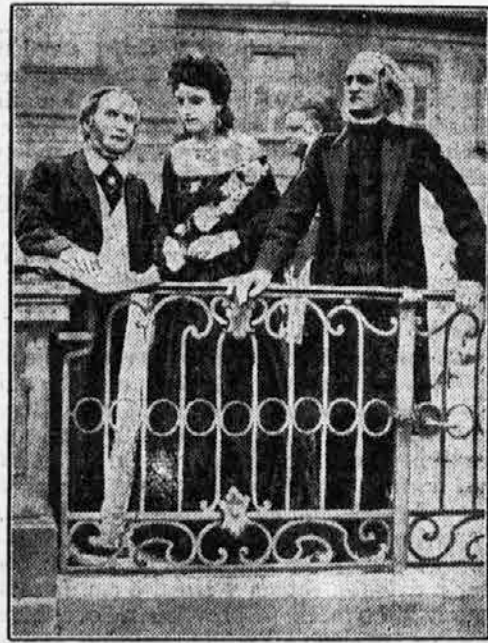
mladega zajca, ki je poskakoval po brazdah. Pač, zajca so videli, toda s svojimi palicami so merili nanj kot s puškami, zato so začeli še bolj potrkavati po deblih. Za temi mladiči je stal močan, nekoliko trebušnat mož, oblečen v prav tak jopič kot oni z zavojci. Dajal jim je energična povelja. »Mirno streljati! Vizir dvesto!« Pri sebi je imel daljinsko kulkalo in je opazoval sovražnika.

Kozole se je oddahnil iz svojega začudenja. »Kakšna prekleta neumnost je pa to?« je začel zabavljati. »Mar nimate še dovolj vojne?«

Naletel je slabo. Vodnik, kateremu sta se pridružila še dva druga, je bliskal in grmel. Po mehkem, pomladnem zraku so kar brenčale jedrnat besede. »Gobec držati, skrivač, sovražnik domovine, izgubljen banda izdajalcev, odkurite, vi bojzljivi telebani!«

Ferdinand je bil čisto zbeگان. »Pazite,« je dejal, »ti tu mi bodo dokazali kar na lepem, da sploh nisem bil vojak.«

Mladiči so začeli pritrjevati svojemu vodniku. Eden izmed njih je začel celo žugati s pestmi. »Vzeti vas bomo morali malo na desko,« je kričal s svojim čistim glasom. »Pogasiti!« se je oglasil drugi. »Brezdomovinci!« je kričal tretji. S takimi bojzljivci je treba obračunati, potem šele bo Nemčija svobodna!« je kričal naglo in priučeno neki drugi. »Prav tako!« Vodnik mu je potrepal po ramah in se pomaknil naprej. »Dajte jim nekaj za spomin, fantje!«

Rihard Wagner v filmu

Gledališče v mestu Karlsruhe izdeluje film, kjer bodo kazali prizore iz zgodovine bivšega dvornega gledališča v tem mestu. — Na sliki vidimo prizor, v katerem nastopajo slavni skladatelj Rihard Wagner, njegova žena Kozima in skladatelj Liszt.

Zdravljenje v starem veku

Svetišča so bila v starem veku obenem tudi bolnišnice ali sanatoriji in služba božja ni imela samo namena častiti bogov, ampak je imela tudi za telesno zdravljenje svoj velik pomen. Pri tem zdravljenju so igrali veliko vlogo razni vplivi na človeško duševnost in »čudežno ozdravljenje« je dajala samo pomoč bogov. Glavni način zdravljenja v svetiščih, ki so bila posvečena bogu zdravja Eskulapu, je bilo pa »sveto spanje«. Bolnika so položili eno ali pa več noči pred kip boga, bog Eskulap pa se je nato prikazal bolniku v sanjah in mu je dal pravilna navodila za zdravljenje; duhovniki pa so tolmačili božja navodila.

Ta način zdravljenja so dolgo tolmačili kot sleparstvo nad verniki; danes pa tolmačimo to metodo vse drugače, ker pozna tudi moderna medicina prav dobro veliki pomen vplivanja na človeško duševnost. »Čudežna ozdravljenja«, o katerih poročajo stari pisatelji, so prvi začetek zdravljenja z vplivanjem na duševnost in jasno dokazujejo tesno zvezo med verstvom in zdravstvom, ki je še v srednjem veku bila silno krepka, zlasti na božjih potih in ki je še danes ni konec.

»Krajev milostie — božjih potov bi rekli mi — je bilo v starem veku precej. Najbolj znana taka »božja pot« (oziroma zdravilišče) je bilo svetišče boga Eskulapa v mestu Epidauru (na Grškem). Nam je še danes ohranjenih okoli 70 napisov iz tega svetišča, kjer beremo o »čudežnih ozdravljenjih« na tem kraju. Ti napisi so bili napisani 400 let pred Kristusovim rojstvom.

V Epidauru ni bilo zdravnikov, pač pa je bila glavna stvar vera v čudeže. Vendar pa samo z vero v čudeže niso izhajali, ampak so poznali tudi tukaj že nekake zdravniške pomočnike, ki so ljudem puščali kri itd. Razlagali sanj pa so imeli težko nalogo, da so spravljali v sklad vse, kar je bolniku bog Eskulap v sanjah povedal, s tem, kar je bilo za bolnika res dobro. Imeli pa so tudi napeljan vodovod v svetišče, da so ljudje imeli dovolj vode za pijačo in za kopanje. Ti vodovodi so ohranjeni še danes. Zdravljenje z vodo je bilo tesno spojeno z zdravljenjem duševnosti. Gojili pa so tudi razne vrste športa, kar je gotovo tudi dobro vplivalo na marsikaterega bolnika.

V svetišču boga Eskulapa pa so delovali po-

leg duhovnikov tudi že šolani zdravniki in tudi sodelovanje je dokaz, kako tesno sta zvezani še danes vera v čudeže in trdno pripravljanje, da bo človek ozdravel.

Prvi cilinder

Neki londonski »ličirič« (lepo oblečen pocestni postopač) je nosil l. 1796. prvi cilinder. Čudno pokrivalo je izzvalo v Londonu veliko senzacijo, dobil pa je za svojo predrzno novotarijo strog opomin. Tedaj so pisale »Times«: »Grešnika so pripeljali pred sodnika, kjer se je moral zagovarjati zaradi nespodobnega obnašanja na ulici. Dokazali so mu, da je hodil po ulici s pokrivalom na glavi, ki je bilo narejeno iz svile in se je tudi svetilo kot svila. To pokrivalo je spravilo več ljudi v velik strah, kar so potrdili tudi stražniki. Več žensk je omedlelo, ko so zagledale cilinder, otroci so pa kričali kot divji.«

Tudi »rekord«

Na svetu živi precej moških, ki so zadovoljni samo z eno ženo — nekaterim je še ena preveč. So pa tudi moški, ki nimajo nikdar dovolj žensk taki pa pridejo čisto v neljubo navskrižje s postavo, zlasti če zamude pravočasno se ločit od prejšnje žene.

Pred sodiščem v New Yorku se je moral te dni zagovarjati neki možakar, ki je imel kar 11 žen zaporedoma. To je rekord celo za Ameriko. Ta rekord je posekal neki mladenič iz Bridgeporta v državi Connecticut, ki je imel 16 žen. Ko pa se je hotel sedemnajstič poročiti, ga je prišla policija.

Ta junak je šele 22 let star in se piše Frank Wills. On dobiva žene potom časopisnih oglasov. Na svoj sedemnajsti oglas je dobil 82 ponudb od žensk, ki so mu ponujale svoje srce in svoje dolarje. Frank Wills je bil na svoje uspehe zelo ponosen in se je tudi pred sodiščem nemalo hvalil in bahal s svojimi uspehi pri

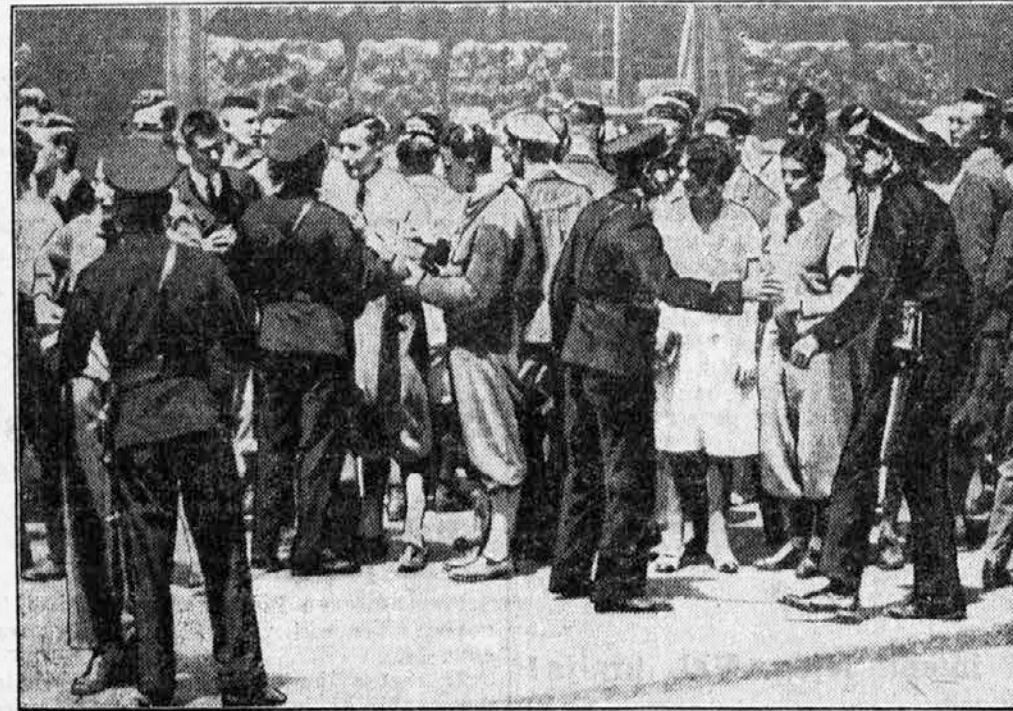
ženskah. »Saj imam vsako žensko samo nekaj časa rad,« je rekel; »ko se je naveličam, jo pustim in grem!« Ločiti se ne dam, ker je to preveč dolgočasno. Meni zadostuje nov časopisni oglas!«

Sodniku pa ni bila ta korajža posebno všeč in je podjetnega moža temeljito podučil, da veljajo postave tudi zanj.

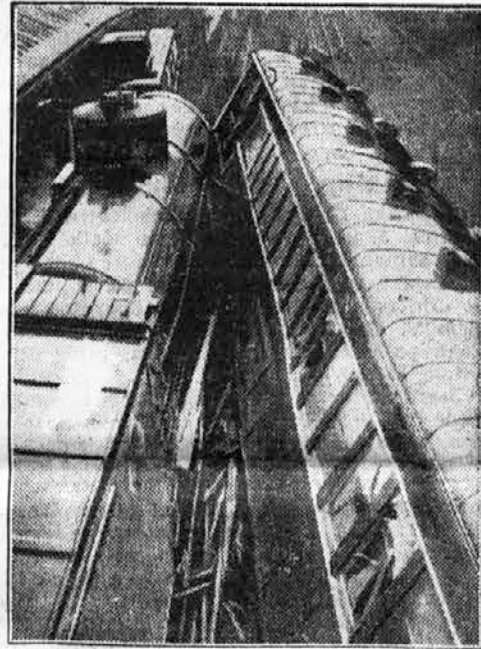
Avstrijski zvezni kancelar Buresch pred parlamentom

Novi avstrijski kancelar Buresch je te dni prebral pred parlamentom izjavo nove avstrijske vlade.

Dijaški nemiri na Dunaju

Pretekli terek je prišlo na dunajskem vseučilišču do velikih izgredev, tako da so morali vseučilišče zapreti. Do nemirov je prišlo, ker je ustavno sodišče razveljavilo lansko leto od rektorja vseučilišča izdani »dijaški red«.

Težka železniška nesreča v Newyorku. Na nekem kolodvoru v Newyorku sta trčila dva ekspressna vlaka. Nesreča je zahtevala 60 žrtev.

»Mlada« starka

V slovitih ameriških kopališčih na polotoku Floridi je najbolj popularna neka gospa Eda Wallace-Hopper. Ta ženska je stara že 62 let, izgleda pa še vedno kakor 16-letno dekle.

To žensko so pregledali tudi ameriški zdravniki, da ugotove vzroke njene »večne mladosti«. Ima namreč še čisto dekliško rožnato polt, mišičevje ima krepko in napeto, na licu pa nima še nobene gube. Težav, ki naknadno mučijo ženske v teh letih, ona ne pozna. Skrbno goji vse vrste športa, zlasti tenis, je pa tudi izborna plesalka. Kakor samo izjavlja, se ni držala nikdar kakšne posebne hrane, pa tudi kašnih sredstev za ohranitev mladosti in lepote se ni nikdar posluževala.

Starka je še vedno tako sveža, da se še vedno zagledava v njo mladi študentje, in ona vsa taka približavanja dosledno odbija. Prepričana pa je, da vsaka ženska lahko postane tako dolgo lepa, samo če pametno živi.

Zenske ne bodo več »slabotne«

Na harvardskem vseučilišču so premerili zelo natančno 500 dijakinj in so ugotovili, da so današnje dijakinje telesno mnogo krepkejše in bolj razvite kakor so bile pa dijakinje pred 20 leti. Moderne dijakinje so povprečno po 2—3 centimetre višje kakor so bile njihove prednice, težje pa so povprečno za 3 kilograme. Tudi nemški raziskovalec Fischer je ugotovil skoro isto in ta mož pravi, da so bile ženske »slabotne« prej le zato, ker so morale čepeti vedno le doma in opravljati hišna dela. Do podobnih ugotovitev so prišli tudi na Japonskem. Razvoj in krepkejšo rast žensk pripisujejo v prvi vrsti telesnim vajam. Če pojde tako naprej, bodo ženske kmalu krepkejše in močnejše kakor moški.

Za kratek čas

»Zakaj je pa tvoja žena danes tako slaba volje?«

»Najprej se je razjezila nad dekle, potem pa nad menoj, ker se nisem tudi jaz nad dekle jezil. Nato se je pa razjezila še sama nad seboj, ker se je razjezila nad menoj, da se nisem tudi jaz nad dekle jezil.«